

Preferencje partyjne w ostatniej dekadzie października

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Najnowszy sondaż CBOS został przeprowadzony w dniach od 19 do 29 października. W trakcie prowadzenia badania, 22 października Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie niekonstytucyjności eugenicznych przesłanek przerywania ciąży. Do ogłoszenia tego wyroku Trybunału włącznie przeprowadzono 157 wywiadów, co stanowi 15% ogółu zrealizowanych ankiet. Zatem osoby te deklarowały swoje sympatie partyjne w innej sytuacji, niż te, które odpowiadały na pytanie o preferencje partyjne po tym wydarzeniu, a zwłaszcza po pojawieniu się masowych protestów związanych z tym orzeczeniem i jego skutkami prawnymi.

Gdyby nie było pandemii i wybory parlamentarne odbywały się w trzeciej dekadzie października, wzięłoby w nich udział, według własnych deklaracji¹, 72% dorosłych Polaków, o 6 punktów procentowych mniej niż na przełomie września i października. Wydarzenia ostatniej dekady działały zatem zniechęcająco na wyborców, poddając w wątpliwość wagę procedury wyborczej. Dalsze 12% uprawnionych do głosowania nie jest pewne, czy wzięłoby udział w głosowaniu, gdyby odbywało się już teraz (wzrost o 3 punkty procentowe). Podobnie wzrósł odsetek osób z góry odrzucających możliwość udziału w wyborach (16%, wzrost o 3 punkty).

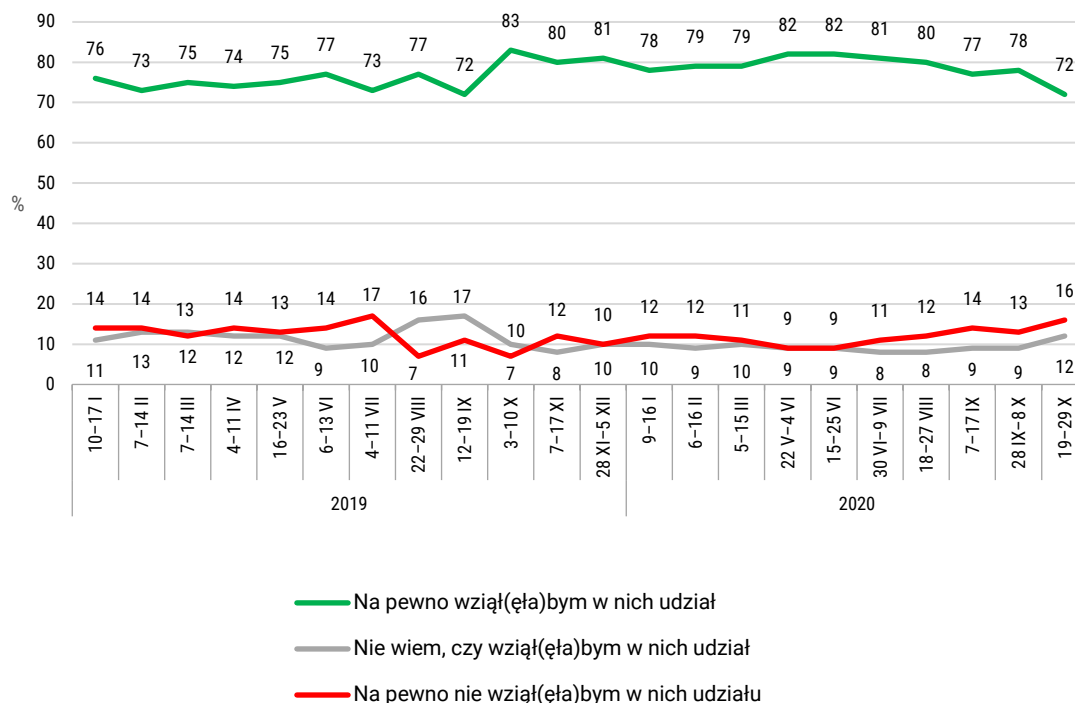
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (365) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankietę miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 19 do 29 października 2020 roku na próbie liczącej 1040 osób (w tym: 49,7% metodą CAPI, 35,1% – CATI i 15,2% – CAWI).

RYS. 1. Gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się w najbliższą niedzielę, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?

Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi. Odsetki mogą nie sumować się do 100 ze względu na zaokrąglenie do jednostek

W trzeciej dekadzie października nadal najsilniejszym ugrupowaniem pozostaje koalicja rządząca. Na Prawo i Sprawiedliwość wraz z koalicjantami, Porozumieniem i Solidarną Polską, chce głosować niespełna jedna trzecia zadeklarowanych uczestników wyborów (31%). W porównaniu z początkiem października poparcie dla PiS zdecydowanie się obniżyło (spadek o 9 punktów procentowych). Spadek poparcia dla rządzących przyniósł niewielki wzrost notowań większości pozostałych ugrupowań aktywnych na naszej scenie politycznej. Najsilniejszym ugrupowaniem opozycyjnym jest nadal Koalicja Obywatelska popierana przez 18% zadeklarowanych uczestników wyborów, o 2 punkty procentowe więcej niż na początku października. Na trzecim miejscu znalazła się Polska 2050 Szymona Hołowni, na którą chce głosować co dziesiąty wyborca (10%, wzrost o 2 punkty). Do parlamentu weszłyby jeszcze, ze zbliżonym poparciem, Konfederacja i Lewica. Chęć głosowania na Konfederację deklaruje 8% uczestników wyborów, dokładnie tyle samo, ile na początku października. Konfederacja to jedyne ugrupowanie, które na spadku poparcia dla rządzącej formacji nic nie zyskało. Lewica ma wśród potencjalnych uczestników wyborów 7% zwolenników, o 2 punkty procentowe więcej niż w poprzednim pomiarze. Poza parlamentem pozostałby PSL popierany przez 4% wyborców (wzrost o 1 punkt).

W trzeciej dekadzie października nadal wysoki pozostaje odsetek osób chcących wziąć udział w wyborach, ale wahających się, na kogo głosować. Obecnie 17% zadeklarowanych uczestników wyborów (wzrost o 1 punkt) nie wie, kogo poparłoby w hipotetycznych wyborach, gdyby odbywały się już teraz. Wciąż zauważalna jest liczba badanych, którzy chcieliby wziąć udział w wyborach, ale nie chcą ujawniać swych preferencji partyjnych (4%).

Jedyną istotną statystycznie zmianą w poparciu dla partii politycznych okazał się w tym miesiącu spadek liczby zwolenników PiS.

CBOS

RYS. 2. Poparcie dla partii i bloków politycznych (w procentach)

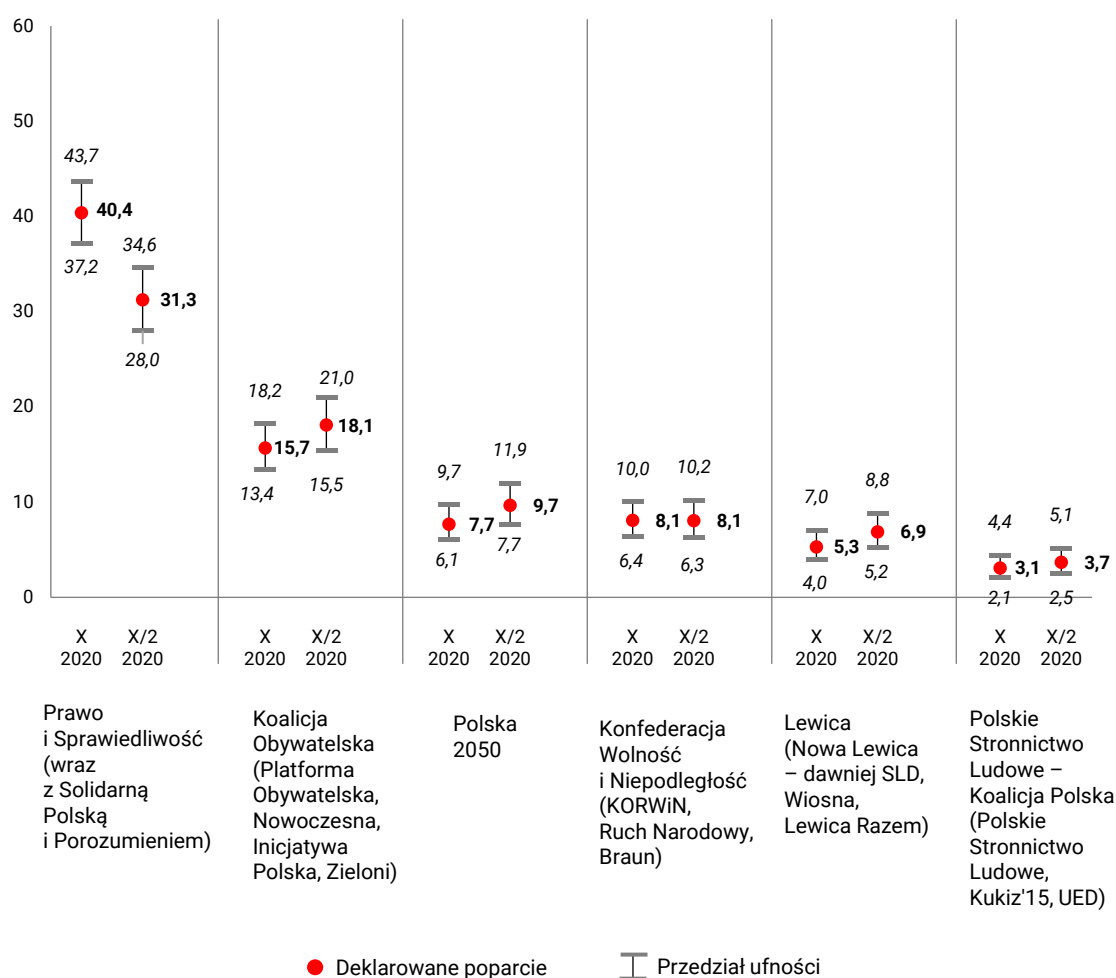

TABELA 1

Odpowiedzi badanych deklarujących zamiar głosowania w wyborach parlamentarnych

	Wynik wyborów z dnia 13 X 2019*	Na kandydata której partii/bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	2020							
			5–15 III	22 V – 4 VI	15–25 VI	30 VI – 9 VII	18–27 VIII	7–17 IX	28 IX – 8 X	19–29 X
			w procentach							
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	43,59	Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	49	46	44	42	44	41	40	31
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	27,40	Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	21	20	24	24	19	22	16	18
		Polska 2050	-	-	-	-	-	-	8	10
KW Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	6,81	Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	7	6	6	7	8	8	8	8
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej („Lewica” – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	12,56	Lewica (Nowa Lewica – dawniej Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	8	5	7	6	4	5	5	7
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	8,55	Polskie Stronnictwo Ludowe – Koalicja Polska (Polskie Stronnictwo Ludowe, KUKIZ15, UED)	7	5	4	3	3	3	3	4
Inny komitet wyborczy	1,09	Inna partia / ugrupowanie	0	1	1	1	4	5	1	1
		Trudno powiedzieć	8	13	11	12	14	13	16	17
		Odmowa odpowiedzi	1	4	3	4	4	4	3	4
N=	18 470 710		731	1066	1127	1082	909	880	878	746

Odsetki nie sumują się do 100 ze względu na zaokrąglenia do pełnych jednostek

* Głosy ważne

Wobec znaczącego statystycznie spadku liczby sympatyków rządzącej koalicji warto sprawdzić, w jakich grupach społecznych PiS najbardziej stracił. Jeśli za punkt odniesienia przyjmą pomiar z przełomu września i października, to można powiedzieć, że najwięcej zwolenników Prawa i Sprawiedliwości ubyło wśród ludzi młodych, od 18 do 25 i od 25 do 34 roku życia (odpowiednio: -16 i -15 punktów procentowych), ale także wśród osób w wieku przedemerytalnym – od 55 do 65 roku życia (-17 punktów). Jedyną grupą wiekową, na preferencje wyborcze której ostatnie wydarzenia

nie wpłynęły, są najstarsi wyborcy powyżej 65 roku życia, deklarujący chęć głosowania na PiS nawet nieco częściej, niż na początku października. Co ciekawe, spadek poparcia wśród kobiet (-10 punktów) jest tylko niewiele większy niż wśród mężczyzn (-8 punktów). Więcej sympatyków niż przeciętnie Prawo i Sprawiedliwość straciło w najmniejszych miastach (-12 punktów) oraz na wsi (-10 punktów), a jeśli chodzi o wykształcenie, to wśród ludzi z wykształceniem średnim (-11 punktów) oraz podstawowym lub gimnazjalnym (-10 punktów). Jednak największy spadek poparcia dla PiS odnotowaliśmy wśród osób najmniej zarabiających, czyli deklarujących dochód do 1000 zł na osobę w rodzinie (-26 punktów procentowych).

***

Wydarzenia z trzeciej dekady października wpłynęły na wyraźne osłabienie społecznego poparcia dla rządzącej formacji.

Poza Konfederacją, ugrupowania opozycyjne tylko w niewielkim stopniu i w podobnym zakresie zyskały na spadku notowań rządzącej koalicji. Zwiększył się odsetek wyborców niezdecydowanych, który niemal już dorównuje liczbie zwolenników najsilniejszej partii opozycyjnej. Odsetek ten, to baza potencjalnych zmian w układzie sił na naszej scenie politycznej.

Opracował

Krzysztof Pankowski